

Regional linjetrafik 2018

805 miljoner

kilometer var det totala utbudet.

+ 0,9 %

ökade antalet utbudskilometer jämfört med 2017.

1,6 miljarder

påstigningar skedde i den regionala linjetrafiken.

+ 3,3 %

ökade antalet påstigningar jämfört med 2017.

17 miljarder

var antalet personkilometer som genomfördes i den regionala linjetrafiken.

+ 2,2 %

ökade antalet personkilometer jämfört med 2017.

25 miljarder

kronor subventionerades den regionala linjetrafiken med.

+ 0,8 %

var ökningen av subventionerna jämfört med 2017.

Statistikens omfattning

Statistiken om regional linjetrafik baseras på en uppgiftsinsamling av samtliga regionala kollektivtrafikmyndigheter och kommersiella aktörer. Rapporten beskriver trafikutbud och resande samt intäkter/kostnader för subventionerade regionala linjetrafiken.

Detta är en sammanfattning av *Regional linjetrafik 2018*, Trafikanalys Statistik 2019:22.

Publiceringsdatum: 2019-06-27.

Regional linjetrafik både samhälls- och kommersiellt organiserad

Den regionala kollektivtrafiken dvs. kollektivtrafik som främst täcker ett så kallat vardagsresande, kan organiseras på två olika sätt; av samhällets offentliga aktörer eller på rent kommersiella grunder. Den samhällsorganiserade trafiken subventioneras¹ av framför allt kommuner och landsting (till viss del även stat). Den kommersiellt organiserade trafiken har inga subventioner utan utförs på helt kommersiella villkor.

Mätt i antal avgångar är ungefär 99,7 procent av den regionala kollektivtrafiken samhällsorganiserad, och resterande 0,3 procent kommersiell. Andel kommersiell trafik varierar över trafikslagen. Till exempel är 1,0 procent av den regionala fartygstrafiken kommersiell och 2,5 procent av den regionala tågtrafiken.

Utbudskilometer

Hur mycket trafik som erbjuds resenärer i form av utförda kilometer med fordon och vagnar, mäts med utbudskilometer.

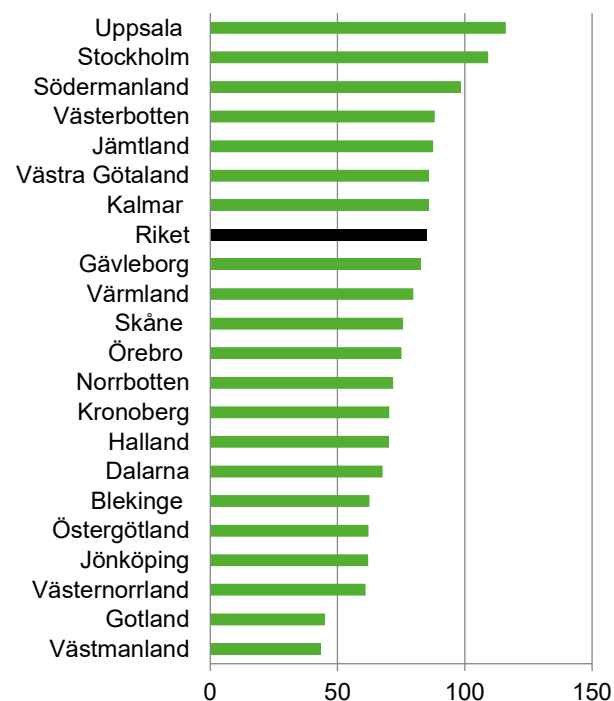
Det totala antalet utbudskilometer för den regionala linjetrafiken uppgick under 2018 till 805 miljoner kilometer, en ökning med 0,9 procent jämfört med 2017. Variationen mellan trafikslagen är stor. Under 2018 stod buss för knappt tre fjärdedelar av det totala utbudet i linjetrafiken, 14 procent av utbudet bestod av tåg, drygt elva procent av tunnelbana samt knappt tre procent av spårvagn. Under den senaste tioårsperioden har antalet utbudskilometer ökat med 20 procent.

För hela riket var utbudet av kollektivtrafik knappt 85 utbudskilometer per invånare. I samtliga län dominerar bussutbudet mätt i utbudskilometer per invånare. Buss är också det enda trafikslag som finns i samtliga län. Uppsala län och Västerbottens län hade det största bussutbudet, 107 respektive 84 kilometer per invånare, medan Västmanlands län och Gotlands län hade minsta utbudet per invånare, 43 respektive 45 kilometer per invånare.

Spårvägstrafik finns endast i Stockholm, Göteborg och Norrköping. I Stockholms län var utbudet för tunnelbana 42 kilometer per invånare, tåg 13 kilometer och spårväg två kilometer.

Södermanlands län hade högst antal utbudskilometer i tågtrafiken, 44 kilometer per invånare.

Uppsala län hade det största totala utbudet av kollektivtrafik under året, 116 utbudskilometer per invånare (Figur 1).

Figur 1. Antal utbudskilometer per invånare efter län 2018.

Sittplatskilometer

Begreppet sittplatskilometer anger antalet utförda fordonskilometer multiplicerat med fordonens sittplatskapacitet.

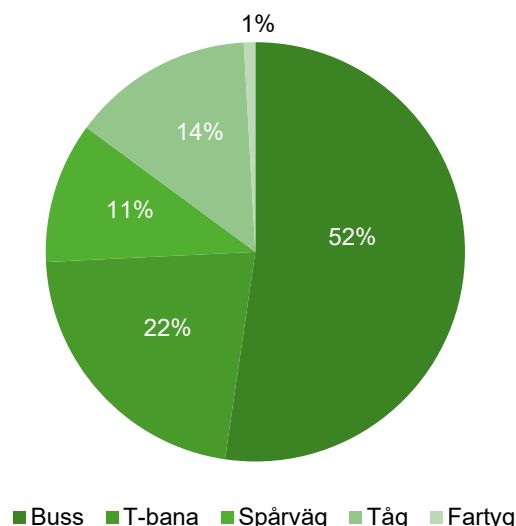
Under 2018 erbjöds drygt 5 700 sittplatskilometer per invånare i riket. I Stockholms län erbjöds drygt 8 100 sittplatskilometer per invånare 2018. Minsta utbudet av kollektivtrafik hade Gotlands län som endast erbjöd drygt 2 100 sittplatskilometer per invånare.

Påstigningar

Under 2018 uppgick antalet påstigningar i den regionala *subventionerade*¹ linjetrafiken med buss, tåg, spårvagn, tunnelbana och fartyg till drygt 1,6 miljarder. Detta motsvarar en ökning med drygt tre procent jämfört med 2017.

Buss är det största trafikslaget med nästan 848 miljoner påstigningar under 2018 eller drygt hälften av det totala antalet påstigningar. Därefter följer i fallande ordning: tunnelbana, tåg, spårvagn och fartyg (Figur 2).

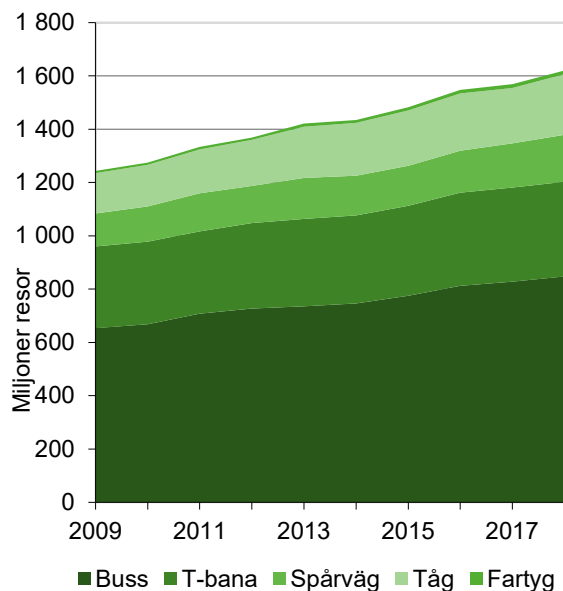
¹ Avser all regional linjelagd kollektivtrafik med stöd från det allmänna, dvs. kommuner, landsting och till viss del staten.

Figur 2. Fördelningen av antalet påstigande per trafikslag i subventionerad regional kollektivtrafik. År 2018.

På det senaste decenniet har antalet påstigningar i den subventionerade linjetrafiken ökat med 30 procent. Tåg- och fartygstrafiken som stått för de relativt största ökningarna, 50 respektive 62 procent. I samtliga trafikslag ökar antalet påstigande, minst ökning har tunnelbanan.

Den största ökningen i antalet påstigningar har skett inom busstrafiken som ökat med 194 miljoner under de senaste 10 åren. Fartyg har haft den minsta ökningen, från 9 till 14 miljoner.

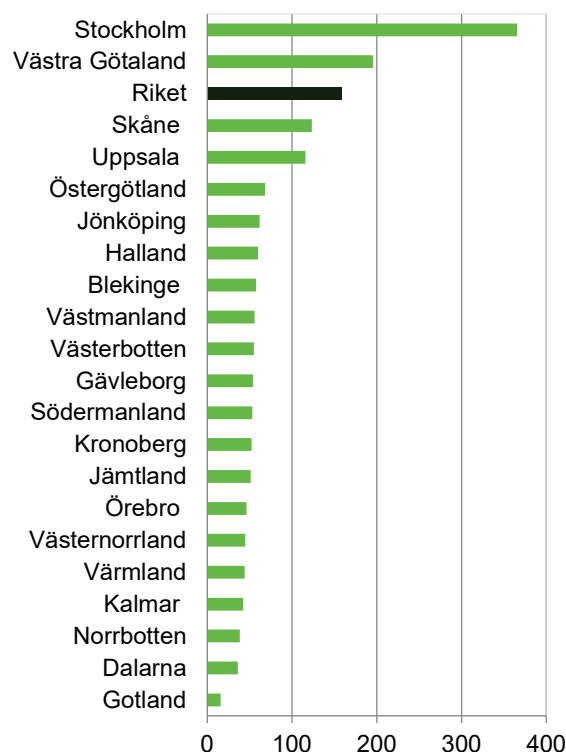

Figur 3. Antal resor per trafikslag i riket åren 2009-2018, miljoner påstigningar.

² Ett län lämnade inte uppgift om personkilometer år 2017. En ökning på knappt två procent avser de län som lämnat uppgifter både 2017 och 2018.

Antalet påstigningar per invånare på riksnivå har ökat något 2018 jämfört med föregående år; från 156 till 159 påstigningar per invånare.

Antalet påstigningar per invånare är flest i storstadslänen; i Stockholms län 365 påstigningar per person, i Västra Götaland 195 och i Skåne 123. Minst antal påstigningar hade Gotlands län med endast 16 påstigningar per person år 2018.

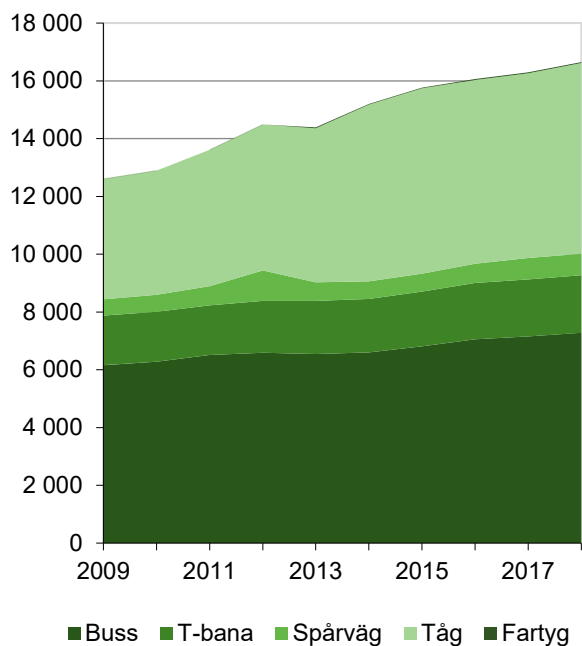
Figur 4. Antal påstigningar per invånare i subventionerad regional linjetrafik efter län. År 2018.

Personkilometer

Personkilometer är ett mått på aktivitet eller prestation i transportsystemet. När en person transporteras en kilometer utförs en personkilometer (personkm).

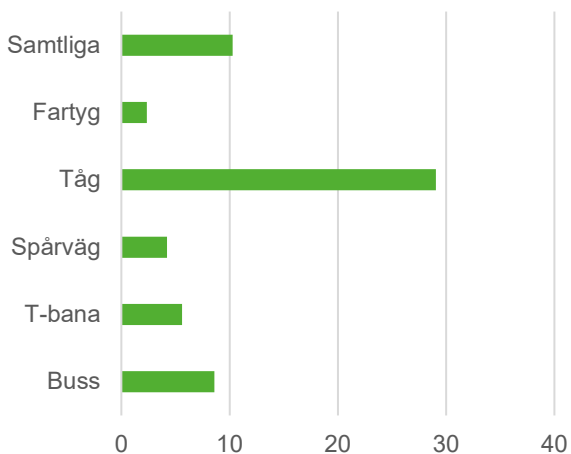
Under 2018 utfördes i den subventionerade regionala kollektivtrafiken knappt 16,6 miljarder personkm, en ökning på knappt två procent jämfört med 2017.²

Tåg är det trafikslag som ökat mest under det senaste decenniet. Sedan år 2009 har antalet personkilometer med tåg stigit med 58 procent. Även övriga trafikslag har ökat med i storleksordningen 16–34 procent under samma period.

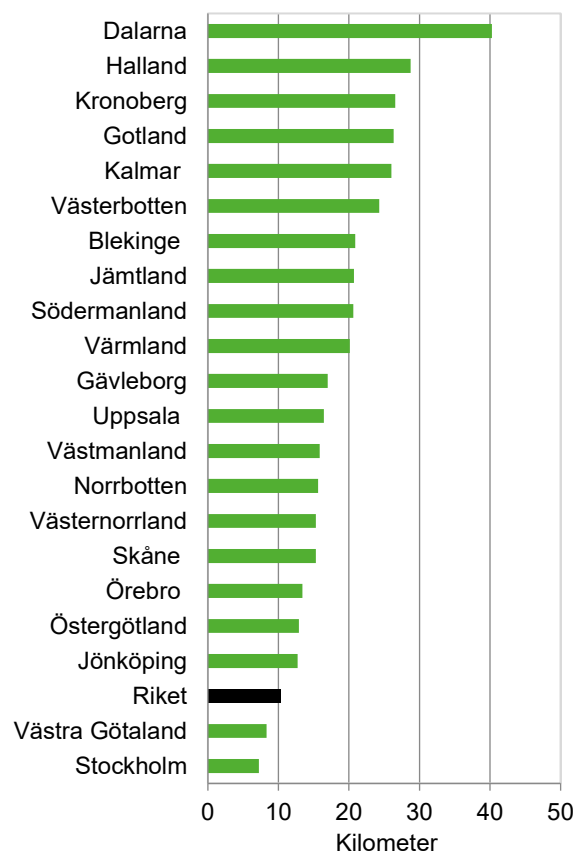
Figur 5. Resande per trafikslag i riket åren 2009–2018, miljoner personkilometer.

Det trafikslag som resenärer reser längst med är tåg där genomsnittsresan var drygt 29 kilometer 2018. Den genomsnittliga reslängden är näst längst för buss (9 km) följt av tunnelbana (6 km), spårvagn (4 km) och fartyg (2 km) (Figur 6).

Figur 6. Medelreslängd efter trafikslag i riket 2018, mätt i kilometer.

Under 2018 var det stor skillnad på genomsnittsresans längd i de olika länen. Dalarnas län hade de längsta resorna, drygt 40 kilometer i genomsnitt. Det är nästan sex gånger längre än i Stockholms län som hade kortaste genomsnittsresan på drygt sju kilometer (Figur 7).

Figur 7. Medelreslängd i kilometer per påstigning per län 2018.

Ekonomi

Under 2018 uppgick de totala kostnaderna för den subventionerade regionala linjetrafiken i Sverige till 48,8 miljarder kronor.³ Intäkterna från verksamheten var 24,4 miljarder kronor. Hälften av den svenska regionala kollektivtrafiken finansierades därmed av verksamhetsintäkter (främst biljettintäkter). Sedan 2009 har den s.k. självfinansieringsgraden legat på ungefär samma nivå; cirka 50 procent av kostnaderna täcks av den egna verksamheten.

Kostnaderna för kollektivtrafiken ökade 2018 med 0,7 procent jämfört med året innan medan verksamhetsintäkterna ökade med 1,5 procent. Sedan 2009 har kostnader ökat med knappt 50 procent. Verksamhetsintäkterna har samtidigt ökat med 55 procent.

Under 2018 erhöll kollektivtrafiken totalt drygt 25 miljarder kronor i bidrag/tillskott från landsting, kommun och stat, vilket motsvarar ett bidrag per invånare på 2 480 kr per år. Landstinget stod för 88 procent av bidrag/tillskott, kommunerna för 10 procent och staten för två procent.

³ Samtliga ekonomiuppgifter har med hjälp av konsumentprisindex årsmedeltal (fastställda tal, årsmedeltal)

räknats om till 2018 års priser för att underlätta jämförelser mellan åren.

Stockholms län är det dominerande länet inom den svenska kollektivtrafiken, med det största utbudet, största intäkterna och största kostnaderna.

År 2018 var verksamhetsintäkterna för Stockholms län cirka 12 miljarder kronor. Detta är 50 procent av landets totala verksamhetsintäkter för subventionerad regional kollektivtrafik. Stockholms län står också för knappt 43 procent av de totala kostnaderna.

Under 2018 kostade en kollektivtrafikresa i genomsnitt 30 kronor, och den genomsnittliga verksamhetsintäkten per resa var 15 kronor. Sedan år 2009 har kostnader och intäkt per resa ökat med 15 respektive 19 procent.

Både kostnader och intäkter varierar mycket mellan länen. Under 2018 var kostnaden per resa högst i Kalmar län, men det var också där den högsta intäkten per resa fanns.

Kostnaderna per resa i Kalmar var drygt 83 kronor och intäkten drygt 43 kronor. Nettokostnaden (kostnad minus intäkt) per resa varierar från 10 kronor i Stockholms län till 61 kronor per resa i Dalarnas län.

Mer information

Du hittar tabellerna med statistiken samt tidigare års tabeller och beskrivande rapporter här:
www.trafa.se/kollektivtrafik

Kontakt:

Mats Wiklund, telefon: 010-414 42 32, e-post: mats.wiklund@trafa.se